

**ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ακαδημαϊκό Έτος: 2018-19 [Η' εξάμηνο - Εαρινό (Υποχρεωτικό)]

Διδάσκων: Γ. Στασινόπουλος (gstas@panteion.gr)

Ώρες Διδασκαλίας: Τετάρτη, 6-9 μμ. Αίθουσα Β1

Ώρες Γραφείου: Πέμπτη, 4-5 μ.μ. (Γραφείο: Κτήριο ΔΕΣ-ΚΟΙ, Α13, 1^{ος} όροφος)

Περιγραφή του Μαθήματος

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους διεθνείς δρώντες και ο επιφανέστερος οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης. Οι κοινές πολιτικές που έχουν δημιουργηθεί στο πέρασμα των εξήντα και πλέον ετών από την ίδρυσή της, ασκούν σημαντική επιρροή στις διεθνείς οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις.

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση και ανάλυση των βασικών οικονομικών πολιτικών της ΕΕ, με την υπόμνηση ότι οι τρέχουσες πολιτικές της ΕΕ δεν μπορούν να κατανοηθούν χωρίς την εξέταση της ιστορικής τους εξέλιξης, τις πιέσεις που ασκήθηκαν από τις διεθνείς εξελίξεις και διαδικασίες κι από τα εθνικά προβλήματα των χωρών-μελών της ΕΕ που ανέκυψαν κατά την πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους τα κράτη-μέλη επιχειρούν να επηρεάσουν τις πολιτικές αυτές.

Η μελέτη των οικονομικών πολιτικών της ΕΕ γίνεται υπό το βάρος της χρηματοοικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης του 2008 κ.ε., η οποία έχει δημιουργήσει την

ανάγκη προσαρμογής των ευρωπαϊκών οικονομιών στα νέα δεδομένα, επιβάλλοντας νέους τρόπους οικονομικής διακυβέρνησης, μεταβάλλοντας, ταυτόχρονα, τις πολιτικές και οικονομικές προτεραιότητες της ΕΕ.

Η συμμετοχή στις διαλέξεις είναι απαραίτητη για την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων του μαθήματος - τόσο σε επίπεδο διδακτέας και εξεταστέας ύλης, όσο και σε επίπεδο ευρύτερων εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. **Η βαθμολόγηση θα γίνει μέσω της γραπτής εξέτασης τον Ιούνιο και δεν θα δοθούν, για το τρέχον ακαδημαϊκό εξάμηνο, εργασίες.**

Θεματικές ενότητες

1. Η ΕΕ και οι Προκλήσεις του 21^{ου} Αιώνα: Προς Ποια Κατεύθυνση;

Η Πορεία προς την Οικονομική και Νομισματική Ενοποίηση

2. Οικονομική και Νομισματική Συνεργασία: 1958-1978.

3. Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα (EMS): 1979-1990.

4. Η Τελική Ευθεία προς τη Νομισματική Ενοποίηση: 1990-1999.

Η Υλοποίηση της ΟΝΕ και η Εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας &

Ανάπτυξης: 2000-2009

5. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Νομισματική Πολιτική στα πλαίσια της ΟΝΕ.

6. Ο Ρόλος της Δημοσιονομικής Πολιτικής στα πλαίσια της νέας οικονομικής διακυβέρνησης: Δημοσιονομική Εποπτεία και Συνεργασία.

7. Η Οικονομική Διακυβέρνηση στα πλαίσια του Συμφώνου Σταθερότητας & Ανάπτυξης: Θεωρητικά Ζητήματα και Προβλήματα Πολιτικής.

Η Χρηματοοικονομική Κρίση του 2008 κ.ε.: Η Διαχείριση της Ευρωπαϊκής Ύφεσης και της Κρίσης Χρέους στην Ευρωζώνη: 2010-2016.

8. Η κριτική της ΟΝΕ: Ατελής Νομισματική Περιοχή – Απουσία Κοινής Δημοσιονομικής Πολιτικής – Ο Ρόλος του Κράτους στη Διαδικασία της Οικονομικής Ολοκλήρωσης.
9. Η Βιομηχανική-Τεχνολογική Πολιτική και η Πολιτική Ανταγωνισμού της ΕΕ: Προς Αναζήτηση νέου Μίγματος;
10. Οι Κοινωνικές Πολιτικές και το Πρόβλημα της Απασχόλησης στην ΕΕ μετά την Κρίση Χρέους.
11. Η Αναπτυξιακή Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Η Agenda Ευρώπη 2020.
12. Η Αντιμετώπιση των Ασύμμετρων Σοκ στην ΟΝΕ: Ο Ρόλος της Αγοράς Εργασίας.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

1. Paul De Grauwe (2018), *Οικονομική της Νομισματικής Ένωσης*. Αθήνα: Παπαζήσης.
2. Richard E. Baldwin & Charles Wyplosz (2017), *Τα Οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης*. Αθήνα: Τζιόλας.
3. European Strategy and Policy Analysis System (ESPAS), *Global Trends to 2030: Can the EU meet the Challenges Ahead?* <http://europa.eu/espas/>

Πρόσθετη Βιβλιογραφία:

1. Alesina, Alberto and Francesco Giavazzi (2010), *Europe and the Euro*. Chicago and London: University of Chicago Press.
2. Beblavý, Miroslav, David Cobham & L'udovít Ódor, eds. (2011), *The Euro Area and the Financial Crisis*. Cambridge University Press.
3. Blanchard, Olivier, A. Amighini & Francesco Gavazzi (2010), *Macroeconomics: A European Perspective*. Essex: Pearson Education.
4. Brown, Brendan (2010), *Euro Crash: The Implications of Monetary Failure in Europe*. Houndmills, Basingstoke: Palgrave Macmillan.
5. Cardinale, Ivano, D'Maris Coffman & Roberto Scazzieri, eds. (2018), *The Political Economy of the Eurozone*. Cambridge: Cambridge University Press.

6. Cavallo, Antonella, Pietro Dallari, & Antonio Ribba (2018), *Fiscal Policies in High Debt Euro-Area Countries*. Springer.
7. Crespy, Amandine & Georg Menz (2015), *Social Policy and the Euro Crisis: Quo Vadis Social Europe*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
8. Damro, Chad & Terrence R. Guay (2016), *European Competition Policy and Globalization*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
9. de la Porte, C. & E. Heins, eds. (2016), *The Sovereign Debt Crisis, the EU and Welfare State Reform*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
10. El-Agraa, A. M. (2007), *The European Union: Economics and Policies*. Cambridge: Cambridge University Press.
11. Fandl, Maximilian (2018), *Monetary and Financial Policy in the Euro Area*. Springer
12. Farina, F., R. Tamborini, eds. (2008), *Macroeconomic Policy in the European Monetary Union: From the Old to the New Stability and Growth Pact*. London: Routledge.
13. Hallerberg, Mark, Rolf Rainer Strauch & Jurgen von Hagen (2009), *Fiscal Governance in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
14. Henning, C. Randall (2017), *Tangled Governance: International Regime, Complexity and the Euro Crisis*. Oxford University Press.
15. Hinarejos, Alicia (2015), *The Euro Area Crisis in Constitutional Perspective*. Oxford University Press.
16. Huber, Joseph (2018), *Der Euro: Grundlagen, Krise, Aussichten*. Wiesbaden: Gabler.
17. Jacobs, Francis B. (2018), *The EU after Brexit: Institutional and Policy Implications*. Cham: Palgrave Macmillan.
18. Jespersen, Jesper (2016), *The Euro: Why it Failed*. Palgrave Macmillan.
19. Lelieveldt, Herman & Sebastiaan Princen (2011), *The Politics of the European Union*. Cambridge: Cambridge University Press.
20. Lorca-Susino, Maria (2010), *The Euro in the 21st Century: Economic Crisis and Financial Uproar*. Surrey: Ashgate.
21. Macdonald, Roderick (2018), *Eurocritical: A Crisis of the Euro Currency*. Palgrave Macmillan.

22. Marelli, Enrico & Marcello Signorelli (2017), *Europe and the Euro: Integration, Crisis and Policies*. Palgrave Macmillan.
23. Martin, Andrew & George Ross, eds. (2004), *Euros and Europeans: Monetary Integration and the European Model of Society*. Cambridge: Cambridge University Press.
24. Meiers, Franz-Josef (2015), *Germany's Role in the Euro Crisis: Berlin's Quest for a More Perfect Monetary Union*. Springer.
25. Mody, Ashoka (2018), *EuroTragedy: A Drama in Nine Acts*. Oxford: Oxford University Press.
26. Molle, Willem (2007), *European Cohesion Policy*. London: Routledge.
27. Pestieau, Pierre (2006), *The Welfare State in the European Union: Economic and Social Perspectives*. Oxford: Oxford University Press.
28. Rogowski, Ralf, ed. (2008), *The European Social Model and Transitional Labour Markets*. Aldershot: Ashgate.
29. Rothschild, Kurt W. (2009), "Neoliberalism, EU and the Evaluation of Policies", *Review of Political Economy*, 21 (2): 213-225.
30. Sanchis i Marco, Manuel (2014), *The Economics of the Monetary Union and the Eurozone Crisis*. Heidelberg: Springer.
31. Schelkle, Waltraud (2017), *The Political Economy of Monetary Solidarity: Understanding the Euro Experiment*. Oxford University Press.
32. Schlosser, Peter (2019), *Europe's New Fiscal Union*. Cham: Palgrave Macmillan.
33. Sinn, Hans-Werner (2014), *The Euro Trap: On Bursting Bubbles, Budgets, and Beliefs*. Oxford University Press.
34. Stiglitz, Joseph E. (2016), *The Euro: How a Common Currency Threatens the Future of Europe*. W. W. Norton.
35. Talani, Leila Simona, ed. (2009), *The Future of the EMU*. Houndmills, Basingstoke: Palgrave Macmillan.
36. Vollaard, Hans (2018), *European Disintegration: A Search for Explanations*. Palgrave Macmillan.

37. Young, Brigitte (2011), "Economic Governance in the Eurozone: A New Dawn?", *Economic Sociology: The European Electronic Newsletter*, 12 (2): 11-16.
38. Zourek, Heinz (2007), "The European Commission's New Industrial Policy in an Integrating and Globalizing World", *Journal of Industry, Competition and Trade*, 7:285-295.